

Et Hovedpunkt i Ordningen er, bortset fra Nationalbankens Forpligtelse til at stabilisere Kronen, den Formindskelse af Seddelomløbet, som efter min Mening ikke blot har faaet Udtryk derved, at de 40 Mill. Kr. skal betales, og heller ikke blot ved, at man nu ogsaa aabner Adgang til, at det Overtræk, som Staten har i Nationalbanken, kan bringes ud af Verden, men ved hele Karakteren af Ordningen og den Forhandling, der har fundet Sted med Nationalbanken. Det Udtryk, som Spørgsmaalet om Seddelomløbet har fundet i Loven, og som det ærede Medlem af det konservative Parti, der sidst talte, ikke mente var syndelig værdifuldt, er nu alligevel det, der giver Karakteren, og det har ogsaa været udtrykt stærkt under Forhandlingerne med Nationalbanken, at hele Bestræbelsen maa rettes imod, at Seddelomløbet formindskes ved de Midler, som her stilles til Raadighed, og ved hele den Politik, som efterhaanden skal føres. Og jeg maa dog mene, at ogsaa det, som er udtrykt i Opgaverne for Rigsdagsudvalget, peger just i den samme Retning: at dette maa være Bestræbelsen, at det maa være den Vej, Rigsdag og Regering med stor Kraft kræver, at Nationalbanken skal vandre.

Den foreslaaede Tilvejebringelsesmaade for de 40 Mill. Kr., som skal tilbagebetales Nationalbanken, er jo efter min Mening ikke lige saa god som den, der var foreslaaet, men overfor de Ønsker, der har foreligget fra de to Partier, Venstre og det konservative Folkeparti, som jo har Flertallet her i Salen, hvis de er enige, har vi fra vor Side givet Afkald paa alene at skaffe det nævnte Beløb ind ved direkte Skatter. Halvdelen faar den indirekte Karakter, men er lagt paa Luksusforbrug og paa Luksusartikler, der i Hovedsagen indgaar fra Udlandet, saa at Skatten altsaa, hvis den ikke har den Virkning at give forøgede Indtægter, i alt Fald vil have den Virkning, som det konservative Parti har peget saa stærkt paa, at formindske den valutaskadelige Import og altsaa vil komme til at virke valutagavnligt i det Omfang, som en Begrænsning af Importen maatte blive Følgen af disse Bestemmelser.

Jeg anerkender ogsaa i høj Grad det Forslag, som er stillet under Nr. 10, og som angaar Adgangen til ved Udstedelse af Skatkammerbeviser at undgaa de mere langvarige Overtræk paa Kontoen i Nationalbanken og, som alt sagt, ogsaa derved muliggør den yderligere Indskrænkning i Seddelomløbet, som aldrig under Forhandlingerne har været ude af Betragtning, og

som jeg maa sige, at Nationalbanken ogsaa har været indforstaaet med maatte være en af Opgaverne i den kommende Tid. Dette Krav om Fritagelse for at have en saa stor Konto for Staten, som Banken til Tider har haft, har navnlig i den sidste Tids Forhandlinger været stærkt fremherskende fra Nationalbankens Side, og da det har været fremhævet derfra just som et Moment, der vanskeliggjorde Nationalbankens Opfyldelse af den Forpligtelse, vi ønsker, den skal overtage, maa jeg antage, at dette Ændringsforslags Vedtagelse i høj Grad vil lette Nationalbanken de Betæneligheder, som den har ladet komme til Orde ogsaa overfor den høje Rigsdag.

Ogsaa den Ændring, som er foreslaaet med Hensyn til Rigsdagens og Finansministerens Adgang til at have Indseende med og Indfyldelse paa Anvendelsen af den Kredit, der skal stilles til Raadighed for Nationalbanken, maa jeg anse for at være af megen Betydning. Paa den ene Side sikrer og varetager den Statens Interesser, men den imødegaar unægtelig ogsaa paa den anden Side meget stærkt den Frygt, som er udtrykt af Nationalbanken, en Frygt, der navnlig bygger paa den tænkte Mulighed, at Kreditten paa 40 Mill. Dollars i en Haandevending kunde blive opbrugt. Jeg vil antage, at Rigsdagens Indseende med denne Kredit netop vil have den modsatte Opgave for sig, og at Bankens Frygt paa dette Punkt derfor vil være imødegaaet i høj Grad ved den Bestemmelse, som nu sættes ind i Loven.

Med Hensyn til de Ønsker, der er kommet frem fra det konservative Folkeparti, og som har fundet Udtryk i Ændringsforslag, der er motiveret her i Dag, vil jeg sige, at det har ikke været muligt at følge det konservative Parti i den Henseende. En Række Toldskatter — og der er jo Tale om en hel generel Forhøjelse af Toldskatterne, altsaa ogsaa i høj Grad paa almindelige Forbrugsartikler — vilde uvægerlig ramme Arbejderklassen haardere end de Dele af Samfundet, hvis økonomiske Niveau ligger betydeligt højere, og det vilde dog formentlig være for galt, om Arbejderne, der jo dog ikke har været medskyldige hverken i Landmandsbankkatastrofen eller i Forsøget paa ved 40 Mill. Kr. Præferenceaktier at undgaa Landmandsbanksammenbrudet — det vilde dog være for galt, om disse Dele af Befolkningen fortrinsvis skulde yde de store Ofre, for at man nu kunde komme ud over de Vanskeligheder, som disse Forhold har medført. I det hele maa jeg sige, at denne Lov skulde være et Led i Bestræbel-